

6.8 KOLMULE

6.8.1 FISKET I 2017

Norske fartøy fisket og landet i alt 398 837 tonn kolmule i 2017. Det gjensto 12 055 tonn av den norske kvoten på 410 892 tonn. Fartøy med kolmuletråltillatelse kunne i 2017 fiske 257 785 tonn av gruppekvoten på 320 402 tonn i EU-sonen. I tillegg kunne de fiske inntil 27 144 tonn av gruppekvoten i færøysonen. Fartøy med nordsjøtråltillatelse eller pelagisk tråltillatelse kunne fiske totalt 90 370 tonn i NØS og internasjonalt farvann. Av dette kvantumet kunne 72 709 tonn fiskes i EU-sonen og 7 656 tonn i færøysonen. Norsk fiske etter kolmule i 2017 er gjengitt i tabell 1.

Tabell 1: Norske områdekvoter og fangst av kolmule i 2017

Fartøygruppe	Område	Område- og totalkvote (tonn)	Områdefangst og totalfangst (tonn)	Restkvote (tonn)
Kolmuletråltillatelse	NØS		1 582	
	EU-sonen	257 785	233 635	24 150
	Færøysonen	27 144	2 512	24 632
	Internasjonalt		73 043	
	Totalt¹	320 402	310 773	9 629
Nordsjøtråltillatelse og pelagisk tråltillatelse	NØS		29 272	
	EU-sonen	72 709	53 881	18 828
	Færøysonen	7 656		7 656
	Internasjonalt		4 595	
	Totalt¹	90 370	87 748	2 622
Bifangst	NØS		316	
Forskning		120		
Totalt norske fartøy		410 892	398 837	12 055

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per. 4. mai 2018.

¹Totalkvoten for gruppen tilsvarer områdekvoten for NØS og internasjonalt farvann

6.8.2 KVOTESITUASJONEN I 2018

De fire kyststatene, EU, Færøyene, Island og Norge, ble enige om at totalt uttak av kolmule ikke skulle overstige 1 387 872 tonn i 2018. Det ble imidlertid ikke enighet om en fordeling av denne kvoten, og kyststatene har dermed fastsatt egne kvoter. Norge holdt seg til sin tradisjonelle andel av kolmulekvoten, som gir Norge en kvote i 2018 på 335 257 tonn. I tillegg har Norge byttet til seg 110 000 tonn fra EU, mens vi har overført 24 157 tonn til Russland, slik at vi ender opp med en kvote på 421 100 tonn, hvorav 120 tonn avsettes til forskningskvote. Kvoten i 2018 er altså noe høyere enn i fjor.

Det norske kvotefleksibilitetsgrunnlaget tilsvarer den norske kvoten før bytter med andre parter, og er derfor på 335 257 tonn. Dette vil si at det kan planlegges et overfiske på inntil

33 526 tonn i 2018, og at en ved en eventuelt gjenstående kvote kan overføre inntil tilsvarende kvantum til 2019. For kolmuletrålerne og pelagisk- og nordsjøtrålerne utgjør kvotefleksibiliteten henholdsvis 26 150 og 7 376 tonn.

I tillegg til soneadgangen som fremgår av ad-hoc avtalen mellom Norge og EU, kan norske fartøy også fiske kvantumet av kolmule som Norge byttet til seg i de ordinære bilaterale forhandlingene med EU, i EU-sonen. Den totale norske soneadgangen i EU-sonen er derfor på 337 975 tonn i 2018.

I de bilaterale forhandlingene med Færøyene ble det også enighet om at norske fartøy kunne fiske inntil 32 640 tonn av den norske kvoten i Færøyenes økonomiske sone.

6.8.3 REGULERINGSOPPLEGGET OG UTVIKLINGEN I FISKET I 2018

Den norske kvoten er fordelt mellom fartøy med kolmuletråltillatelse og fartøy med pelagisk- eller nordsjøtråltillatelse. Fordelingen, og fisket hittil i år, er angitt i tabell 2. Tabellen fremstiller fangst fordelt på fartøygruppe og fangstområde. Som tidligere år kan norske fartøy fiske hele totalkvoten i NØS og internasjonalt farvann.

Tabell 2: Norske områdekvoter og fangst i 2018

Fartøygruppe	Område	Område- og totalkvote (tonn)	Områdefangst og totalfangst (tonn)	Restkvote (tonn)
Kolmuletråltillatelse	NØS		354	
	EU-sonen	263 620	273 852	-10 232
	Færøysonen	25 459	7 217	18 242
	Internasjonalt		57 608	
	Totalt¹	328 318	339 031	-10 713
Nordsjøtråltillatelse og pelagisk tråltillatelse	NØS		1 068	
	EU-sonen	74 355	71 332	3 003
	Færøysonen	7 181	695	6 486
	Internasjonalt		3 391	
	Totalt¹	92 602	76 486	16 116
Bifangst	NØS		235	-235
Forskning/undervisning		120		120
Totalt norske fartøy		421 210	415 753	5 457

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister pr. 6. mai 2018

¹ Totalkvoten for gruppen tilsvarer områdekvoten for NØS og internasjonalt farvann.

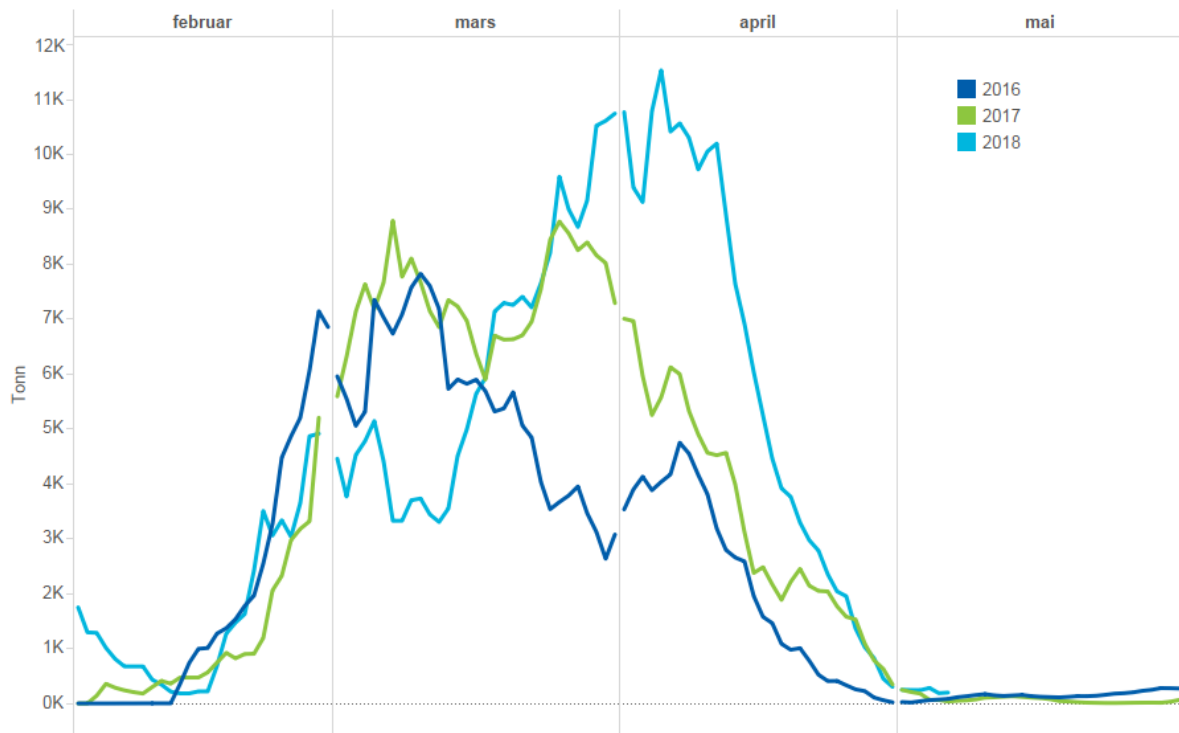
Etter ønske fra næringen ble det etablert en midlertidig fartøykvoteordning fra årets start, før regnskapet for kvotefleksibilitet på fartøynivå var ferdigstilt. Denne ordningen muliggjorde fangster i færøysonen i januar; ett fartøy benyttet seg av adgangen.

Fisket for øvrig startet så smått i EU-sonen i slutten av januar. Midt i februar startet fisket i internasjonalt farvann. Dette foregikk frem til midten av mars, da delkvoteenheten i EU-sonen

ble økt. På samme tidspunkt tok naturlig nok fisket i EU-sonen seg kraftig opp. Adgangen i EU-sonen for kolmuletrål ble satt noe høyt. Svært gode priser og fiskeforhold førte til at samtlige kolmuletrålere utnyttet kvotefleksibiliteten i EU-sonen. Kombinasjonen av høy fartøyadgang og godt fiske førte til at norske fartøy overfisket adgangen i EU-sonen med netto 7 000 tonn. Dette tilsvarer en utnyttelse av adgangen på ca 102 %. Et slikt overfiske unngår vi i fremtiden ved å utsette økningen av delkvoteenheten i EU-sonen til et tilstrekkelig kvantum har blitt fisket i internasjonalt farvann, og restkvotene på fartøynivå, inkludert potensiell kvotefleksibilitet, ikke muliggjør et slikt fiske.

Den totale utviklingen i fisket går frem av figur 1. I 2016 og -17 holdt fisketakten seg god i første halvdel av mars, mens den i år var laber i samme periode. Etter åpningen i EU-sonen 15. mars tok den seg kraftig opp.

Figur 1. Utviklingen i fisket i 2018 sammenlignet med 2016 og 2017 – figuren viser det rullerende gjennomsnittet over 7 dager av fangster i perioden 1. februar til og med 31. mai.

Kilde: Fiskeridirektoratets register over elektroniske fangst- og aktivitetsdata pr. 6. mai 2018.

6.8.3.1 FARTØY MED KOLMULETRÅLTILLATELSE

Ordningen med januarfiske i færøysonen ble beskrevet over. Under følger en beskrivelse av det øvrige fisket for fartøy med kolmuletråltillatelse.

Den 24. januar ble det fastsatt fartøykvoter i fisket etter kolmule. For kolmuletrålerne ble kvoteenheten satt til 7 012. Delkvoteenhetene i EU-sonen og færøysk sone ble satt til henholdsvis 5 547 og 567. Kvotefleksibilitetsgrunnlaget ble satt til 5 535.

Gruppen av kolmuletrålere består av totalt 44 fiskefartøy. Ett fartøy har en faktor på 2, ett fartøy har en faktor på 1,85, to fartøy en faktor på 1,425, og to fartøy en faktor på 1,27. Totalt antall faktorer i denne gruppen er dermed på 47,24. Gruppen kan fiske kolmule i Norges økonomiske sone, fiskevernsonen ved Svalbard, fiskerisonen ved Jan Mayen, EU-sonen, færøysonen og i internasjonalt farvann.

Blant annet på grunn av et konkurrerende loddefiske tok det tid før fisket av kolmule i internasjonalt farvann tok seg opp. Før det var mulig med full åpning i EU-sonen (delkvoteenheten settes lik totalkvoteenheten) beveget kolmulen seg ut av internasjonalt farvann, og fisket der gikk trått. Derfor ble delkvoteenheten i EU-sonen økt til 6 604 den 15. mars. Tidligere har en ventet til et tilstrekkelig kvantum ble tatt i internasjonalt farvann før en åpnet fullt i EU-sonen. I år ville dette tilsvart 7 012. Den 4. april ble det gitt full adgang til færøysonen, og det har blitt fisket litt der siden.

Kolmuletrålerne har per 6. mai benyttet seg godt av muligheten for kvotefleksibilitet, og har fisket 10 713 tonn utover gruppekvoten sin. Gruppen fisket 10 232 tonn utover adgangen sin i EU-sonen.

6.8.3.2 FARTØY MED PELAGISK- OG NORDSJØTRÅLTILLATELSE

Det er i alt 29 fartøy med pelagisk trållatelse eller nordsjøtrållatelse. Av disse fartøyene har 4 fartøy nordsjøtrållatelse og 25 pelagisk trållatelse.

Gruppen er i år regulert med fartøykvoter basert på en kvoteenhet på 3,41. Delkvotefaktoren i EU-sonen ble satt til 3,10 og delkvotefaktoren i færøysonen ble satt til 0,3, mens kvotefleksibilitetsgrunnlaget er 2,57. Siden det er varierende utnyttelse av soneadgangen i denne gruppen, er delkvoteenhetene overregulert. Den 4. april ble delkvoteenheten i EU-sonen økt til 3,41. Det ble samtidig gitt full adgang i færøysonen. Adgangen har blitt beskjedent utnyttet.

Av gruppens totalkvote gjenstår det 16 116 tonn per 6. mai. Gruppens fiske i norsk sone starter normalt i mai/juni. På tross av full åpning i EU-sonen gjensto det ca 3 003 tonn av gruppens adgang i EU-sonen.